

S 718

K34/90 M Mantede

(3)*

P 81-120*

C. H. H. L.

S. 718 Dinolwane.

10 OCT 15 1945

MONITOR

K34/90

EXERCISE BOOK SKRYFBOEK

AM 8/90

NAME Mahudi Mantede

CLASS Wittek 3 20-9-45

SCHOOL 3

Registered No. 513/31.

"B"

5718

K34/90 M Mantedi

(3)

P81-120*

718

rec. 15.10.45

M. Mantedi 81

K34/90

35 banenyana ba xaxo fula dihlatswa

Eile ele nkanō banenyana ba xoxo fula dihlatswa
Keleketla ba fula ba boya bare-xe ba boya
ba tsena motseng kele-kelela motse o obe
odula makxema keleketla banenyana bare
re tlwetswe makxema a bafa do ntlō ya xo
robata keleketla yare xe ba robeitse lexema
la mokxalabye la tla xo bōna xola barobetse
lare

tsēkē tsēkē

nyamuse ke khumane nama

ke kwa bo tsididi

Amofa mokxopa

A tloxa a yo robala a fihla a robala, a robala
sebakanyana a tloxa a ya xo banenyana
a fihla are

tsēkē tsēkē

nyamuse ke khumane nama

tsēkē tsēkē

nyamuse ke khumane nama

ke kwa bo tsididi

ka xo nea mokompa ke kwa

bo tsididi

ka xo nea mokompa ke kwa

bo tsididi

ke tla xo semelala xa

na byale

Ke xōna lexema le tloxa le ya xo robala
keleketla

82718

K34/50

XI

a robala se bahanyana a boelala a fihla are
tsheketsake

nyamuse ke khumane name

A kwa xo rile tzu a boelatsa a opela a kw
kwa xo rile tzu keleketa ele xore xe
xo rile tzu byale banenyana bale ba thsabil
keleketa a kwa nka barobetsa keleketa
a re xo mosadi wa xaxwe xe kere
tliša pitsa ya bobete o phakise keleketa
xe a tsena ka ntlong a hwetša babeile
ma kxodu ka dikobong keleketa a rem
lekxodu ka sepe a e tamma keleketa are
xo mosadi are tliša pitsa ya meetse mosadi
are orang are kere tliša pitsa ya meetse
mosadi are ore ya bobete keleketa ke
xom banenyana ba fihla xae e fela mo

36 Nkanō ya mokxekolo

Erile e nkanō keleketa yare e mosiman
le mokxekob babolawa ke tlala keleketa
Mokxekolo are xo mokimane wa xaxwe a
re ka xobane re bolawa ke tlala keleketa
are tsēa kxomo ye o yo e rekisa toropong
keleketa mosimane a tloxa a tlakana le
banna babad ba bedi keleketa bare xo
yena kxoma ye o e isa kae are ke yo
rekiša toropong bare nna re ka se e rek
na keleketa are le ka e rek

5118

K34/90 M Mantedi

③

P81-120*

718

K34/90

83

Ka tshelēbē xe le na yō keleketla bare
 nna re na le dinawa tsē pedi tšō di tšarō e
 keleketla are mpheng tšōna keleketla ba
 mo fa a kxomēla xae a bonthša mokxekolo
 ditšōra tše pedi tšō dinawa keleketla
 mokxekolo a kwa bohloko xe a bōna kxomo
 e tshen tšitswe ~~te~~ rekile dinawa keleketla
 a tšōa dinawa tšōe a di fōša ka lefaseberē
 keleketla ba rōbala xe ba tšōxa ba hwe tšō
 dinawa tšōe di melše di xodile keleketla
 mošimane are ke sa namēla dinawa tšōe
 ka bōna mo di fihlaxo xōna keleketla
 anamēla a sepela ka tšōna a fihle mo xo
 be xo ~~be~~ xo be xo le bopapaxwe le bommaxwe
 keleketla a fihle a kokoba xā tšō kwa
 mosadi wa leihlo le tše patleng keleketla
 mošimane are xo bōna mosadi wa leihlo le le
 byale are ke a tšāba mosadi are o se ke
 wa tšāba keleketla are ke nna mo tšō
 byale ka wēna keleketla a se je batho
 keleketla mosadi are o nyakōng mošimane
 are ke nyaka mmērekō keleketla
 mošadi a mmōtša xore monna wa ka o ja
 batho keleketla xa o bone dihloxo mo
 xodimo keleketla fela o tšōre xe a bōya
 xo tšōma ka xo kutibā ka mo fase xa

84718

K34/90

raka keleketa monna waxaxwe a boy a
a mo kutisa ka mo yena a mmoditšexo
keleketa monna are ke kwa mothwana
yo moswa ka mo mlong keleketa mosadi
are o kwa maratwana a ke xo a peets
xo ona keleketa baja bafetsa ba
robala keleketa ka bošixo bya sa monna
yola a yo tsoma keleketa mosimane a kwa
a be rēka xe le thapamē mosimane
a kuta xape xape keleketa monna yeo
a boy a no bolela mantšu a mehleng
keleketa mosadi lano re o kwa dilō
tše ke a a peetseng keleketa ke xo
na mosadi a mofa dijō baja ba robala
pele ba šešo ba robala monna are tlišo
kramafamo yela yaka ke le tše keleketa
mosadi a mofa a le tša ya kwa dithšelebe
tše dintši keleketa a di tšea a di
boloka keleketa xe ba robe tše mosimane
a tšea kramafamo a ~~le~~ letša ya kwa
dithšelebe le tše dintši keleketa a
thšaba a fihla xae abonthša bokokowa
xaxwe keleketa ba thoma xo se sa
bolawa ke tlala ba rēka dikobo ba apara
dilō tša botse keleketa ka letšatši le
lengwe a boyelēla keleketa a be rēka

(3)

P 81-120*

718

K34/90

81

85

byale ka mehleng xe moana a boya
mosadi a mokutiša keleketa monna are
mphe dijo keje ke swenwe ke tlola xe
a feditsē xoja are xo mosad are mphe
kramafomo ke letsē keleketa xe a
leditsē ya tšwa dithšēletē keleketa a
diboloka ba robala keleketa yare xe ba
robetsē mošimane a kwa ka mo a be
a khutile keleketa a tšea kramafomo
aletša ya tšwa dithšēletē tšea dithši
are a sa di tšea beng ba thšēletē ba
mo kwa keleketa a thšaba ba tsoxa ba
mo kitimiša keleketa a namela dinawa
tšela a thilexo ka tšona keleketa le
bōna ba namela dinawa tšē o ya re
ba sale xodimo a soloxa a di rēma ka
selēpē keleketa tša wa fase monna le
mosadi bao ba hwa kamoka keleketa
xwa hloka yo a šalang keleketa ke
byōna bafēlō bya bōna e fela mo

37

Nkanō ya mokwalabye le mosimane

Erile e le nkanō keleketa e le mokwalabye
a na le mosadi le ngwana keleketa are
xe a ya masemong. le mosadi wa xa xwe
are xo ngwana wa xa xwe o le tē moumō
yo keleketa o se ke wa o ja keleketa
xe o ka o ja ke tla xo be tša

86718

134/90

ba boya mašemang matšhapama keleketla
A le belêla a hwe tšea di sale ka moka
keleketla ka bošexa le xana ba boyela
la keleketla ba hwe tšea di sale ka moka
keleketla ka le letšatsi ha boraro mošimane
wa bo raraxwe e tla ba hlwa ba ipheina
ka xo raloka keleketla ya re mošexare
o moxolo keleketla mošimane wa bo raraxwe
are xa re fule diumo tšea pedi re je
keleketla mošimane yola yena diumo
e be xo tšea xaba a xana keleketla
yola ngwana wa bo raraxwe ano mo
kxopêla tšea keleketla xo fihlela
yola a be a fule diumo tšea pedi ba
ja keleketla xe le tšatsi le thapama
yola a ya xae keleketla bo mmawwe
le boppaxwe ba boya mašemang keleketla
bare ngwana ka o fule tšeng diumo are
xa senna ke ngwana wa bo rare keleketla
a rilexo a re fule keleketla byale nma
fule keleketla bopapaxwe ba nama ba
tšea tetswa keleketla ba mo bofelela
matsoxo ka maraxo ka le tswa keleketla
ba re xo yena bare ke xo isa makšemang
a xo ja keleketla ba tloxa ba sepela
ba sepela ba fihla matseng keleketla
ba hwe tšea banna ba xana ba le

3

P 81-120*

718

34/90

87

lekxoteng keleketa banna ba o bare na
moxalabye ngwana yo o mofofeletseng
maksoxo ka moraxo keleketa monna are
ngwana yo o utswitšē diumō tša ka
keleketa ngwana a thoma a re

xojale jale jale

~~Xonna ke maketsē~~

ke makaditšē ke bopapa

ke bopapa ba ba ntswē tsexo

ke futši am umō tšē pedi

ngwē ka e nēa mošimane wa rare

Modiša kxomo tša rare

Se e tšā mongwē pele

Lesele le šala moraxo

banna ba-re wēna monna ngwana yo o
mo ise tša makxēmeng ka xo jo fula diumō
tše pedi fetšā fetšā keleketa a re ke ya
mo isa makxēma a moja keleketa a
sepela le ngwana^{wa} xaxwe basepela ba fitla
mobeeng o mongwē keleketa le xona
ba hwe tša ba dirile lekxotla la banna
banna ba re xo yēna ngwana yo o
mo isa kae keleketa a re ke yo mo fa
makxēnao xo re a mmolaye keleketa
a se sa nyaka xo mmona keleketa bare
na wēna monna tōwe na o lesilu xe o
nyaka ngwanaxo a e tšwa

887 KSI

K34/90

keleketlo are xa a nka-reye ba tloxa ba
fihlo motseng keleketla ba hwešša banna ba
ba dutšē kxorong keleketla banna ba motšiša
ša ba re wēna monna tōwē keleketlo
o reng' xe o bafila ngwana ka le tšwa
keleketla a re ngwana yo o llē diumo tšša
ka keleketla banna ba re byale o nama
wa bolaēla ngwana tšša keleketla ngwana
a thomo a re

xojale jalejale
xojale nna ke makelše
ke makaditšša ke bopapa
ke bopapa babantšwe tšeng
ke futše umō tšša pedi
ngwē ka e nea mosimane warare,
se diša kxomo tšša rare
se e tšša mongwē pele
tšesele le šale moraxo

ba re wēna ngwana yo a bolēla ka
moxwa wa bošše byale o ma iša kae
keleketla are dilō tšše kamoka le di
bolēlang le a mphoka keleketla a nape
a tloxo ba sepela sepela le morwa wa
xa xwe ba fihla motseng wo mošwe
xape a no hwešša banna kxorong ba
reya melabo ya bōna banna ba re
wēna e bene ngwana yo o mafeletšeng
ka tššwa keleketla a re tšowa ngwana

Y
A
K
C

3

P81-120*

K34/90

718 89

yo o llê diumo tšaka keleketla ba re
aowa monna o ka napa wa bolaela ngwana
ka diumo keleketla ngwana a napa a thoma
a re

xojale jale jale

xojale jale nna ke maketsa

ke makaditso ke bopapa

ke bopapa ba ba ntswetsexo

ke futso oumo tse pedi

~~ngwe~~ ka re nea mošimane wara

sediso kxomo tša rare

se etisa mongwe pele

Lesale le šale moraxo

Ya a nka re e makxema a yo moja keleke
bare wena ngwana yo a bolela ka
mokxwa wa botse byala o mo isa ka e are
xa a nka re e keleketla ba re na wena
monna lowe o sehloxo se se byang keleketla
sa xo lo ipolaela ngwana ka bakala diumo
tse pedi fela keleketla ba sepela bafihla
mo makxema a be a le xona keleketla
ba hwetša makxema a maxolo a se xona
keleketla e le a manyenyane fela badu
keleketla makxema a o a re na ngwana
yo o tšene tšene mokxalabye keleketla
are ngwana o llê diumo tšaka keleketla
makxema a maxolo a boya xo tšomo

90718

K34/90

ba re xo mokxalabye o reng keleketa a re
ke tlišitse ngwana ya xo re le molay a
t'homo a re

xojale jale jale

xo jale nna ke make tše

ke maka ditsē ke bopapa

ke bopapa baba nkwetse xo

ke futsē diumo tse pedi

ngwe kae nea motšimane wara re

seetisa mongwe pele

le diša kromo tša rare

seetisa mongwe pele

lebele le šale moraxo

bo ratšimo bare aowa mokxalabye ngwana ya
re ka se makhore keleketa re ja wēna
keleketa makxema ao amo bofolla ba mo fa
letswa keleketa ba re e ya xae keleketa
le re xo fihla le je diumo tse o kamoka
le hammaxo e fedile xana mo

38

Nkanā ya manaa a sepe

Erile e le nkanā keleketa ya re ele mona
a sepele keleketa a tsena motšeng o mona
keleketa a re ke nyaka meetse keleketa
ba mo fa a fetša motšexa o tle tše
keleketa bgale a fetša nwa ka nokeng
keleketa a fihla a nwa a Phšeswa noka

3

P81-120*

718

K34/90

91

e tlelše keleketla a palēlwa ke xo tšoxa
 keleketla xwa wēla pudubudu are meetse
 a kae sambe keleketla monna yola a re
 meetse anwelē ke nna keleketla xwa wēla
 phuti ya re meetse a kae mopudubudu a
 keleketla o ka ra mopudubudu keleketla
 xa o re monna yo keleketla meetse a kae
 sambe meetse anwelwē ke nna kere ke
 ya tšoxa ke a palēlwa keleketla xwa wēla
 phala keleketla ya re meetse a kae
 mophuti keleketla o ka ra mophuti xa o
 re mopudubudu mēbe a kae mopudubudu
 o ka ra mopudubudu xa o re sambe are
 meetse a kae sambe are meetse anwe
 lwē kenna ke re ke ya ke a palēlwa
 keleketla xwa wēla thōlō ya re meetse
 a kae mophala o ka ra mophala xa o re
 mophuti meetse a kae mophuti o ka ra
 mophuti xa o re mopudubudu meetse a
 kae mopudubudu o ka ra mopudubudu
 xa o re sambe meetse a kae sambe
 meetse anwelwē ke nna kere ke a tšoxa
 ke a palēlwa keleketla xwa wēla nkwe
 ya re meetse a kae mothōlō o ka ra
 mothōlō xa o re mophala meetse a
 kae mophala o ka ra mophala xa o re

9218

734/90

mophuti meetse a kae mophuti o ka ra xa
a re mopudubudu meetse a nwelwē ke
ke sambe meetse a kae sambe meetse
a nwelwē ke nna ke re ke ya tloxa ke a
palēlwa keleketa byale xwa wēla tau
ya re meetse a kae mokwēna ya re o
ka ra mokwēna xa o re mothōlo meetse
a kae mothōlo a ka re mothōlo xa o re
mophala keleketa ya re meetse a kae
mophala o kae mophala xa o re mophuti
keleketa meetse a kae mophuti o ka re
mophuti xa o re mopudubudu keleketa a
re meetse a kae mopudubudu o ka re
mopudubudu xa o re sambe meetse a kae
sambe keleketa meetse a nwelwē ke nna
ke re ke ya tloxa ke a palēlwa keleketa
tau ya boētša ya re meetse a kae sambe
keleketa tau yela ya mmolaya ya mmetša
keleketa noka ya boēlēla ya tlala keleketa
Diphōfōlō kamoka tša nwa keleketa seng
le sengwē tša thakxala xe se bona meetse
keleketa ya re xo moja le rapō le lengwē
la wēla le hlakeng la noka keleketa le rapō
leo la fetša di beke tše tharo ka molehlakeng
leo keleketa ka moraxo xa beke tše o di
fetile yaba ngwana yo monyenyane keleketa
ka beke va bone vaba ešetse e le vo

5110 ~~5110~~ K34/90 M Mantedi

③

P81-120*

moxolo a be tla me sebe keleketa xwa wela
pudubud keleketa e epela ere a se ntya
mee

718

sejamee seja mee xa seja mee
K34/90

Xa se tle se ntya seja mee se sa le moxaxo seja
otla sebana ka dihlaku dikima seja mee we
otlo se bona ka mahlo makhwibidu seja mee
keleketa xw wela pti ya re

seja mee we seja me

xa se tle se ntya seja mee

xwa phala motla yola a boetela xape phala yare
a sena seja mee keleketa xwa wela thalo
boetela a opela thalo ya asena seja mee
yare

seja mee seja mee

xase tle ntya seja mee

seja se la maraxo otlose bona

dihlaku dikima seja mee we

otlose bona mahlo makhwibidu

Xwa wela tau a re

sejamee seja mee

xase tle ntya sejamee

seja mee se sala maraxo xa sena

sejamee

otla sebana ka dihlaku dikima

otla sebana ka mahlo makhwibidu

tau ya boetela ya opela keleketa a e bolaya
tau yela keleketa a to xa a ya xa e ya
napa e fedile e le mapho sa mosela wa
se ripo

9418

X34/90

39 Lša monna le basadi

Erie e le motho keleketla a ele xo re ke
monna keleketla a na le basadi babantši.
keleketla le bana ba xaxwe keleketla a re
ka tsatši le lengwē a re ke ya xo etēla.
Keleketla a ba laēla xo re le je dihlare tšē
tša ka mafuri ka moka keleketla e fēla le
se ke la ja sehlare sa tša Kxorong keleketla
xe a tloxe ba šala ba e ja sehlare se o
keleketla ba idibala kamoka basadi le bana
keleketla xwa šala mokxekole a e noši keleketla
mokxekole a bitša puš a re xe nka xo rōma
o tla reng a re ke tloxe mēē keleketla a
boētēla a bitša kxaxo ya tšadi keleketla a
re kxoxo xe nka xo rōma o tla reng keleketla
kxoxo ya re ke tla re kwēē kwēē keleketla
a re tloxa a bitša mokoko keleketla a re
xo mokoko xe nka xo rōma o tla reng a re
ke tla bolēla ka mokxwa wo wēna o boletseng
keleketla a napa a re xo yēna e ya xo
bitša phaka a matšana keleketla o mmotš
xo re basadi ba xaxwē ba idibetse kamoka
le bana ke xōna mokoko o tloxa wa fihla
motseng o mongwē keleketla a fihla a re
phaka phaka a matšana phaka
phaka xae o ya bitšwa phaka
basadi ba phaka a matšana

~~110~~ 111/112/113/114/115/116/117/118/119/120

③

P81-120*

34/90 718 95

ba hwele ba idibetse phaka
• ba lle more o sa lewe phaka
ba lle mo opela koma phaka

ke xona mokoko o feza ke leketla wa sepela
sebakanyana ke leketla a fihla motseng o
mongwe xape ba mutsiša ke leketla ba re na
o nyakang ke leketla a re kenjaka phaka a
matšana ke leketla ba re na o moša ka e
ke leketla a re xae xehla ešwe ke kotsi
e kxolo ka maatla ke leketla ba re nke o
re bošše kotsi ye o a re

phaka phaka a matšana phaka
phaka xae o ya bitšwa phaka
basadi ba phaka a matšana
ba hwele ba idibetse phaka
ba lle more o sa lewe phaka
ba lle mo opela koma phaka

ke xona ba re phaka o šoto feza xana
byale a sepela sepela sebakanyana a fihla
moxobe xole phaka ke leketla wa fihla wa
kotama molomong wa nho wa re

phaka phaka a matšana phaka
phaka xae o ya bitšwa phaka
basadi ba phaka a matšana phaka
ba hwele ba idibetse phaka
ba lle more o sa lewe phaka
ba lle mo opela koma phaka

967181

K34/90

ba napa ba re phaka o ka wa kworany a
napa a ya xōna keleketa banna bare o nyakany
a re ke re

phaka phaka a matsana phaka

phaka xae o ya bitšwa phaka

basadi ba phaka a matsana

ba hwile ba idibetse phaka

ba llē more o sa lewe phaka

ba llē mo opela koma phaka

phaka a napa a nthša pēre ya xa xwē a

ya xo balaēla keleketa a re ke ya tloxa ka

xobane le a kwa xare mokoto a reng keleketa

ba re nna mokoto wa xare ya kwa botsoe

keleketa bare nke o bolētē xapē re o kwe

wa napa wa thōmaware ke re ke re

phaka phaka a matsana phaka

phak xae o ya bitšwa phaka

basadi ba phaka a matsana phaka

ba hwile ba idibetse phaka

ba llē more o sa lewe phaka

ba llē mo opela koma phaka

ke xōna ba re re kwelē keleketa a napa

tsē a mokoto keleketa a o be a xo dima xo

salakeleketa xe ba veno tlawela motse yo a

keleketa a thōma maxete wa mokoto keleketa

a re ke re ke re

Phaka phaka a matsana phaka

Phaka xae o ya bitšwa phaka

987181

K34/90

Kabosixo xahha malha are ke hle lo. Rappale
tsēma la xo suxa makhapha keleketa a tloxa
ya xāng xe a le xōna keleketa basaei ba
sola ba tima dikhudu maxobe keleketa di
khudu tsa kwa ka sefaleng tsa ya ka sehlathe
tsa fōnafōna keleketa tsa hwetsa xo sena selo
keleketa tsa kwa tsa thama tsa re

nkhudu wee nkhudu

ke la tēla ka senye

nkhudu wee nkhudu

ke la tēla ka senye

tša re xo tloxa tša fomola keleketa e
fela ma nphosa masele wa sepa

41 Nkanō ya tau le mmutla

Erile e le nkanō mmutla o dula le
tau keleketa tau e xotile e bo laya ke
tlala e kxola keleketa a ba e le xore
pula e be e nēle keleketa mutla wa re
e re ke xo rute maanō keleketa mmutla
le tau ba ēpa molete o mokxole wa xo
lokela tau keleketa tau ya tšena ka
molete ng mmutla wa o kupetša keleketa
mutla wa re o šie mēno fela keleketa
mutla wa namela more ware maphoofolo
ohle e tlang le bona keleketa mēno
a medile fase fase o bo nyobu nyobu
Keleketa maphoofolo kamoka a tla

100118

K34/90

byang ikxē bo ka ikxa keleketa are
bolela byalo mona keleketa mmutla ware
byang ikxē byang bya ikxa keleketa
byale mmutla a bāša tau are nna a se
kxone xo rulēla Ramoxolo keleketa tau
ya namēla ya rulēla mošāšā keleketa
mmutla yena a ~~keleketa~~ ka beng tau a
ba ka ntle keleketa tau ya re xe e
rulēla a ba mosela o tsene ka mošāšā ke
keleketa mmutla a ~~tsē~~ a mosela wa tau
a o rokēlētla ke kapa keleketa tau ya re
o ntiyang mmutla e mmutla ware aawa ke
bona nka mosela wa o tla letswenyi xe
le rulēla keleketa mmutla a o rokēlētla
a fetša xo o roka keleketa mmutla a
kwa a ya potang ya di nama keleketa a
fihla a nthša nama ya xo nana ya
Makhura keleketa a re ke jo ye Ramoxolo
tau ya re eje ke tle ke oje xa e lewe
ke bašimanyana ye uwe keleketa mmutla
a hlaba ye khwibidu are ke ja ye
Ramogolo keleketa tau ya re e ke ye
e lewang ke bašimanyana keleketa a
bošēlētla a hlaba ya xo nana are ke
ja ye Ramoxolo keleketa tau ya re
eje ke tle ke xo je keleketa mmutla
wa ja nama vela xa xo nana keleketa

1110

11/11/10 11/11/10

3

P81-120*

718

K34/90

101

tau ya re ke a the o xa ya wa xo
 dimo xa moššana keleketa ya wa ya
 re na monkane mmutla o ntirideng
 mmutla a ba o ja dinama tsela e sibua
 xo bofolla keleketa tau ya hwa mmutla
 wa šala o dutšše o le tee o e ja nama
 yela ya pitsi ~~o e~~ tee keleketa ya re
 xola tau e bodile mmutla wa hlomola marap
 wa tsena ka peng xa mokxopci wa tau.
 keleketa mmutla wa tloxa wa khumana
 diphiri di kxaxile mošše wa tsena o mokōlo
 keleketa mmutla wa fihla wa tsena wa re
 ke hlwe tswa keleketa^{di} phiri tša thakxala.
 tša re Romogolo o tlile keleketa tša hlabi
 pholo ye kwalo di hlabiša mmutla di re ke
 tau keleketa mmutla a jo dinama diphiri
 di ya di tsoma di boya le dingwa keleketa
 ka tšotši le ngwē xe bo e tsa di sa kwile
 di sa ilo tsoma keleketa mmutla a šala
 a e ra bana ba diphiri a re emang ke
 le bošše kopela a re

ke mmutla motona
 ke fenyā phiri le tau
 ke re e tšobeng ba e tšoba
 ba re tšotšo malo

xe a bōna xo re diphiri tse di kwalo di
 tla di boya o bovelēla kamokxopengwa

102718

K34/90

tau bana bare mantsebaye xola baba⁶ kxo
ba bo ile keleketa bare Rakxolo o tlwele
a re epedisa kosa keleketa a re

ke mmutla motona ke fenya
phiri

ke fenya phiri le tau ke a di
fenya

ke re i tsobeng le a i tsoba
ba re tsotso mmalo

ka bošexo tsa ba edela tsa yo xo tsama
keleketa tsa bea ye ngwe ya mokxalabye
keleketa mmutla a kwa ka mokxapeng
wa tau a re xobana epelang kosa ba
re re tlo reng Rakolo a re e reng

ke mmutla motona ke fenya
phiri

ke fenya phiri le tau ke a
di fenya

ke re i tsobeng le a i tsoba
ba re tsotso mmalo

tse di kxolo tsa boya tsa boya le dinama
tsa fa mmutla ka kwa ntlong yela a be
a du ka xona keleketa yela ya re motla
yo la ke mmutla o kwa ka mokxapeng wa
tau keleketa tsa re re ta re swanetse
xore ka bošexo re mo fiseletse wa
ntlo keleketa keleketa mmutla a ba

5718

K34/90 M Mantedi

③

P81-120*

718

K34/90

103

Kwa a epa molebe wa xo pulletša ka
 jekora keleketa a fula ditshollwa a tšea
 ditshollwa tšeo a di lokela ke mokxopeng
 wa tau keleketa di phiri tša tooxa e sale
 ka bošexo tšatši le ešo la kwa tša fisa
 keleketa ntlo ya re xo e swa mollo ore
 kxōmmatla a kwatla ntlo a tšena molebe
 o la keleketa mollo wa xola o tuka ore
 rau bare e kwa xa le thunya la ra-
 mmutla keleketa mmutla wa re o thunya
 la rra xo phiri keleketa di phiri tša
 kitimisa mmutla mmutla wa tšesaba wa
 ditloxela keleketa mmutla wa ya wa khu
 mana noko keleketa e na le bana ba ba
 rataro a re mmanoko nka se xo lelele
 bana keleketa mmanoko are e o ka
 nthusa ke hloka molede wa bana keleketa
 mmutla a lelele bana ba noko keleketa
 mmanoko xe a boya masemong are tlišabang
 ba mame mmutla keleketa mmutla a ba tliša
 kana bamama bare xe ba feditše a ba
 iša mo ba dulaxo keleketa ka bošexo ba
 boyelēla masemong mmutla a šala le bana
 keleketa mmutla a bojaya ngwana yo
 mongwē keleketa a mo apeya mmanoko
 a boya masemong keleketa a re na
 mmutla nama o tšere ka e keleketa

104718

X34/90

a re ke no bōna manōnyana a dutšē a a
kēla kēla xa na mo keleketla ka ya ka
khumana a bolai le phoofole ka napa ka tsē a
keleketla baja nama ye la mmanoko are nama
ye e base byang keleketla xe ba feditšē ba
a re mmutla nke a tšise bana ba mame a
ba tšē a mongwe a mo isa xa tee mongwe
a mo isa xabedi bana ba fēlēlēla keleketla
xe bo isa xapē mmanoko a ya tšemong
keleketla mmutla a bolaya ngwana wa
phiri ~~wa~~ bo bedi keleketla mmanoko
a boya mašemong a re mmutla tliša bana
ba mame keleketla mmutla a tšē a ba bo
ngwē a ba isa xabedi xabedi keleketla
xo fihla ba ba fēlēlēla keleketla e le
xore mmutla a tšise byala mohla ba
felang mmutla a re bana ba llwē ke
ba feti ba tšela keleketla mmanoko a
roma mmutla xore a yo bitša ngaka
keleketla a bitša ngaka ya leeba keleketla
mmutla a re leeba o re bana ba llwē ke
ba feti ba tšela keleketla mmanoko a re
aowa leeba xa o kxone xo laola keleketla
mmutla a boela a yo bitša ngaka ye
ngwē keleketla mokhudu a re bana ba
ke pelei keleketla ke xore mokhudu
xe a viyalo o be a re bana ba llwē

5718

K34/90 M Mantedi

③

P81-120*

718

K34/90 81/105

Ke mmanoko le mmutla keleketla mmutla
a re xo kwa taba ye a zhsaba keleketla
a hwetša diphala a re diphala e reng
ke le rute koša ye ngwē še

E sale re ja bana ba noko
xa re sa tlwēla re utlwa nama
~~E sale re ja bana ba noko~~
xa re sa tlwēla re utlwa nama

a feta a ya pele keleketla a ba mmanoko
o ya molōta moraxa keleketla mmanoko
a fihla diphalleng keleketla a hwetša di sa
ōpela keleketla a re ke lena ba le lle xo
bana ba ka keleketla diphala tša re aowa
re rutlwe ke mmutla o fetile mo xana byale
keleketla mmutla wa re xo kitima keleketla
a hwetša mmamahlo a khuthu a robeke
keleketla a re mmamahlo a khuthu mmahlo
a khuthu mo ntle ke bu mo zhsabong
keleketla mmamahlo a khuthu a kwa a
zhsaba keleketla mmutla a šala a tsena
ka mo leteng wa mmamahlo khuthu mmanoko
a fihla a re mmamahlo a khuthu na
mmutla xa o e šo xofete mona keleketla
mmutla a re mmutla o fetile xana byale
o lokile kwa keleketla mmutla a šala
a kwa a zhsaba a bojela moraxo
keleketla mmanoko a se sa bōna mmutla

10618

K34/90

e sedile xana mo mpho sa mosela wa
seripa

42. Nkanō ya makxekela

E rike e le nkanō keleketa ya re e le
moxekolo keleketa a na le bana ba
banenyana fela keleketa a sena le ngwana
wa mosimane keleketa bana ba xaxwē
ka moka ba bekwa keleketa a sala a
ditse a le noši keleketa a na le di
Kxomo tšē dintši keleketa ngwana wa
xaxwē yo mongwē a re mma ke bōna
nka le hloka modisetšē wa dikxomo
keleketa a re tšēang ngwana yo waka
wa ngwanenyana keleketa ka xobame a
sena ngwana wa mosimane keleketa a
motšēa keleketa ma dikxomong tše o kxo
be xona le Kxomo ya tšadi keleketa
e le Kxomo ye kxolo keleketa ngwana
ka bošexo a tšoxa a hlapa mahla a tšea
matšwa a ya xama keleketa a re xe a
fihla a re

Kxomo ya bokoko o ya nhlahisa

Kxomo ya bo matome a Kxocotšwani

Nke o xamwe nke di xamwe

a napa a e xama keleketa kamoka a
dixama keleketa a tšoxa a ya ka xae
a fihla a ja moxobe a motšēa

2110

11/24/10 11/1/antedi

③

P81-120*

718

34/90

107

keleketla a tsēa dithoka tsā xaxwē
a ya le šakeng keleketla a thoma a re

kxomo ya bokoko o yantlakiša
kxomo ya bo matome a kxototswane
nke o kwē nke di kwē

ya kwa ya e ma le sorong ya lešaka
ya se-sepele a re

kxomo ya bokoko o ya ntlakiša
kxomo ya bo matome a kxototswane
nke o sepele o nke di sepele

ya sepela ya sepela le tsōna tsā sepela
tsā fihla naxeng tsā ema keleketla ka
xobane yōna e be e eme keleketla a re

kxomo ya bokoko o ya ntlakiša
kxomo ya bo matome a kxototswane
nke o fule nke di fule

ya fula le tsōna tsā fula keleketla tsā
tlwa a fula le tsatši keleketla xe le
thapama a opela a re

kxomo ya bokoko o ya ntlakiša
kxomo ya bo matome a kxototswane
nke o tlaxe di tle di tlaxe

ya tlaxa ya ya nokeng le tsōna tsā ilatēla.
keleketla tsā fihla nokeng keleketla tsā
fihla tsā ema keleketla tsā semi nwe
metse keleketla ngwana a fihla a opela
kosa ya xaxwē ya kametla keleketla a re

108718

K34/90

Kxomo ya bohoko oya nhlakiša
Kxomo ya bo matome a kxotobwane
Nhe o nwe nhe di tše

ya nwa kamaka tša nwa tša na dula xana
ma tša se tloxe tša se dirē byang a opele
a re

Kxomo ya bohoko oya nhlakiša
Kxomo ya bo matome a kxotobwane
Nhe o tšoxe dike di tloxe

ya tloxa tša e šala monako keleketla ya
ba e le ba xa e keleketla tša sepele tša
fihla xae keleketla ya ema lesarong la kxoro
keleketla le tšona tša ema keleketla a
thoma ngwanenyana a re

Kxomo ya bohoko oya nhlakiša
Kxomo ya bo matome a kxotobwane
Nhe o tšenē di ke di tšenē

ya tšena kamoka xa tšona tšona keleketla
a tloxa a ya ka xae keleketla a fihla a
ja molatša keleketla ka bošexo a tšoxa
a ya kxorong keleketla a xama a fihla a re

Kxomo ya bohoko oya nhlakiša
Kxomo ya bo matome a kxotobwane
Nhe o xage dike di xange

a napa a e xama keleketla le tšona a
di xama keleketla a re xo tšša ooma
a ya ka xae keleketla a ja a tloxa a
ya ka xae le šakema a fihla a opele a re

110718

K34/90

keleketla tša sepela tša fihla nokeng
 keleketla ya fihla ya êma keleketla
 ka xone e se a nwe le tšona xa di
 a ka tša nwa keleketla a thoma a re
 kxomo ya bakoko o ya nhlakiša
 kxomo ya Matome a kxotatswane
 nke a nwe di ke nwe

ya nwa le tšona tša nwa keleketla ya
 re xo fetša xo nwa ya êma yase yê
 xae keleketla le tšona tša êma tša se
 yê xae keleketla a tšopela

kxomo ya bo koka o ya nhlakiša
 kxomo ya bo Matome a kxotatswane
 nke a tšoxe di ke di tšoxe

ya tšoxa le tšona tša e labela keleketla
 tša tšena xae keleketla le tšona tša
 fihla keleketla ya êma le sorong ta
 la lešaka keleketla tša se tšene ka
 xobane yona e se a tšene keleketla
 a thoma a re

kxomo ya bakoko o ya nhlakiša
 kxomo ya bo Matome a kxotatswane
 nke o tšene di ke tšene

ya tšena le tšona tša tšena keleketla
 tša tšena a ya ka xae a fihla
 a tšea mmato keleketla a yo xo
 xama keleketla a thoma xa opela

2110

11/24/10 11/1/antedi

(3)

P81-120*

718

K34/90

R

///

Kxomo ya bokoko oya nhlukisa
 Kxomo ya Motome a Kxotswane
 nke o xangwe dike di xagwe
 a e xama le tsona ts'a xamiwa
 keleketla xe a feditšē xo xama a boela
 ka xae keleketla a re xola a dutse le
 bokoko wa xa xwe keleketla a bošša are
 koto xo tluelē xo dile banna ba bangwe
 ba ba bedi keleketla ba re re tsē a di.
 Kxomo keleketla bokoko wa xē ba ve
 ka bošē xo xe ba ka tla ba ve re a di
 tsē a o batē tsōna keleketla ka bošē xo
 xe bo šša a tsoxa keleketla a ya
 Kxorona keleketla a fihla a o pēla
 Kxomo ya bokoko o vanhlutise
 Kxomo ya bo matome a Kxotswane
 nke o xamwe aike di xamwe
 a e xama le tsōna a di xama keleke
 xera feditše xo xama a ya ka xae
 keleketla a fihla a ja mola ts'a keleketla
 a ba a tsē a mola ts'a o mongwē a o
 lo šēla ka pakešana keleketla a tloxa
 a ya Kxorong keleketla a fihla a o pēla
 Kxomo ya bokoko o ya nhlukisa
 Kxomo ya bo matome a Kxotswane
 nke o xamwe dike di xamwe
 a e xama le tsōna a di xama

112718

K34/90

xe a feditsē a tloxa a ya ka xae
keleketla a fihla a tse a melatsa yela
ya xa xwē keleketla a ya hōrona
keleketla a fihla a re

kxomo ya bokoko o ya nhlakisa
kxomo ya Matome a khototswane
nke o tse dike di kwe

ya kwa le tšona tsa e latela keleketla tšo
fihla naxeng ya eina le tšona tsa eina
keleketla ya se fula a apela a re

kxomo ya bokoko o ya nhlakisa
kxomo ya bo Matome a khototswane
nke o fula di ke di fula

ya fula le tšona tsa fula keleketla tsa re di sa
fula xwa tswela banna bale ba bo bedi keleketla
ba hwetsa di fula keleketla ngwanenyana yena
ya ba o dube sexolong keleketla ba re xo
ngwanenyana re sako dikxomo tše keleketla a re
di sokeng ba re re tiya kxomo ba e tiya
keleketla ba re xo ngwanenyana e tla o sako
dikxomo tša keleketla a foloxa se kxalo a ya
xo bona keleketla o fihla a re

kxomo ya bokoko o ya nhlakisa
kxomo ya bo Matome a khototswane
nke o tloxe dike di tloxe

ya tloxa ya le ba xana ma banna bale ba dulana
xona keleketla le tšona tša e latela keleketla

3

P 81-120*

718

K34/90

113

tsa sepela tsa fihla molseng wo keketla
 tsa ema ka xobane yona e be e eme
 keketla banna bale ba tloxa ba ka xae
 keketla ba fihla bare di kxomo di fihlele
 ba kxalabye keketla e yang le di soke ba
 di kae keketla bare sitšile bakxalabye
 tloxa keketla ba fihla ba re re ya di
 tia ba itia e le bona beng keketla xo
 fihlela ba fetelela keketla ba xomela ka
 xae keketla bakxalabye bale ba ba botšiša
 ba re nna nka dixa keketla banna
 ba kua ka xae ba fihla ba re xo ngwanenyana
 botša kxomo tše tšeno di tloxe a thoma
 a opela

kxomo ya bokoko o ya nhlakiso
 kxomoyabo matome a kxototswane
 nke o tloxe di ke di tloxe

ya tloxa le tšona tša e la tēla ya fihla ya
 ema le sorong la kxore keketla ba boelēla ba
 bitša ngwanenyana ba re botša kxomo ye yeno
 e tšene keketla a opela a re

kxomo ya bokoko o ya nhlakiso
 kxomo ya bo matome a kxototswane
 nke o tšene di ke di tšene

ya tšena le tšona tša tšena keketla ba
 ya ka xae ba fihla ba tšē a marumo ba
 va ka kxomeng keketla ba re re bolaya

114718

K34/90

ya na ye ya swela keleketla ba re re hlabu
Kxomo ba hlabu ya bana keleketla bare xo
ngwanenyana ba re botša Kxomo ye e hlabexē
keleketla a re

Kxomo ya bokoko o ya nhlakiša
Kxomo ya bo matome a Kxobotswane
nke o hlabye dike di hlabye

ba napa ba e hlabu keleketla ba re xo e
hlabu bare re ya e ba keleketla ya pala
keleketla bare xo ngwanenyana botša Kxomo
ye yeno e buxē keleketla a re

Kxomo ya bokoko o ya nhlakiša
Kxomo ya bo matome a Kxobotswane
nke o buwe dike di buwe

ba e bua keleketla ba re xo felša xo bua
ba re re ya e Phula keleketla ya se phulexē
keleketla ba re botša Kxomo ye yeno e
phulexē keleketla a thōma a re

Kxomo ya bokoko o ya nhlakiša
Kxomo ya bo matome a Kxobotswane
nke o phulwē dike di phulwē

ya napa ya phulēxē keleketla ba re xo felša
xo iphula keleketla ba e ya pa keleketla ya
se bukwe ba ko ko re tityela mollō ba se
thuse selo keleketla nama yōna ya no
fela e se a bukwi keleketla ba re xo
ngwanenyana ba re botša Kxomo ye yeno

5118

A 34/90 M Mantedi

(3)

P 81-120*

718

K 34/90

01/15

e bukwe keleketla ngwanenyana a thōmā are
kxomo ya bokoko o ya nhlakisa
kxomo ya bomatome a kxototswane
nke o bukwe dike di bukwe

nama ye la ya bukwa keleketla ya napa ya
bukwa keleketla a re: xo bona tsebarang xobane
name ye xa e tene ka xae keleketla ba tšēa
muxobe a bona ba tla ba ja kxorong keleketla
le basadi le banenyana ba tšēa muxobe a
bona le bona ba tla xo ja kxorong keleketla
ba re xola ba e ja a re leseke la tshla
marapo keleketla a relere xo ja le beē marapo
ka mo mokxopeng keleketla ba ja ba bea marapo
ka mokxopeng keleketla ba re xo ngwanenyana
xa re je keleketla ngwanenyana a re aowa
ke kxotšē keleketla ba ja ba fetsa ba re
xo yēna xa re yē ntlong re yo robala keleketla
a xana a re a seye keleketla ba tlo xa ba
ya xo robala keleketla xola ba ile ka borokō
a thōmā a apela a re

kxomo ya bokoko o yanhlakisa
kxomo ya bomatome a kxototswane
nke o tsoxē di ke di tsoxē

ya tsoxa ya ba namane ye nyenyane
keleketla a boelēla a thōmā xo apela are

kxomo ya bokoko o ya nhlakisa
kxomo ya bomatome a kxototswane

116718

K34 | 90

nke okolē dike dikkolē

ya kwala xa fihlala e lekana le pele keleketa
ya ve mala e lekana le pele a thoma xol'apela

Kxomo ya ba koko o ya nhlakisa

Kxomo ya ba Matome a kxatotswane

nke o kwē dike dikwē

ya kwa keleketa ya fihla ya ema lesorong la
kxoro keleketa le tsora ts'a e sala moraxo
keleketa ts'a fihla ts'a ema le tsora keleketa
a thoma xol'apela keleketa

Kxomo ya ba koko o ya nhlakisa

Kxomo ya ba Matome a kxatotswane

nke o loxe dike di loxe

ya loxa keleketa ts'a e ta di kitima kudu ha
muatla le nthaxo di se ea lebelela keleketa
ts'a sepela bošexo kamaba keleketa bya ve
xe boesa ts'a fihla xa e keleketa ya fihla ya
ema lesorong la kxoro keleketa a ve

Kxomo ya ba koko o ya nhlakisa

Kxomo ya ba matome a kxatotswane

nke o tsenē dike di tsenē

ya tsena keleketa le tsama ts'a tsena keleketa
a ya ka xa e keleketa ba koko waxaxwe ba
mohakhalala ba ve na dikae keleketa a ve
di xona keleketa ba ve nna di buile ka
moka keleketa a ve di buile kamaba xa
na ye ba e llaxo mPho sa masela wa se xiba

3

P81-120*

718

K34/90

117

43 nkanō ya ngwanenya

[rile e nkanō keleketa yare e le ngwanenya
 keleketa ba xa bō ba khuduu a h. l. h. l. a
 yēna a re nna nka se llo xele dintlo tšē
 tšēšo keleketa ba xaba ba khuduu a keleketa
 ba fihla mabana keleketa ba hlōma xōna mase
 wa bōna keleketa m ngwanenya yola a šala a
 dutse ka ntlong yaba keleketa ka tšatši le le
 ngwē le lengwē ~~xe bo esa~~ ba mollišetša dijo
 keleketa bya sa bommaxwē ba tla baēma molomo
 bare

ngwanadiane ngwanadiane ntle o
tšē e boxobe

Ntle o tšē e boxobe bya morakeng

a re

Mma we mma we nke le binē
re kwē

ba re

ba bina

a bula lemali keleketa bo mmaxwe ba tšena
 ba mofa maxobe a ja keleketa a re xo
 fetša xo ja bo mmaxwē ba lloxa keleketa yēna
 a nōšala a iluletse ka ntlong ya bō keleketa a
 sa kwele ntle keleketa a tšaba xo re ma -
 kxēma a ka menolaya keleketa tšatši la subēla
 a ja melatša yela a be a ešile keleketa a ya
 xo robala keleketa xe bo esa a tsoxa a dula
 xa na ha mo ntlong keleketa a sa kwele ntle
 a no dula se bakanyana keleketa a re a sa
 dutse bomma we ba re tswelake ba fihlg

118718

K34/90

bare ngwana diane ngwana diane ntlo
o tse e boxobe

ntlo o tse e boxobe bya morakeng

are Mma we Mma we nke le bine
ke kwe

~~are~~ ba bina bina

a napa a buta ntlo keleketa ba tsena a ba
thakxalela kudu ka magala keleketa ba mo fa dijo
a ja ba ithakxalelse le bommaxwe keleketa a
lets'a xo ja keleketa a tse a byala a ba eile xo
keleketa bommaxwe ba tloxa keleketa ba ya
xoe a esala a dutse are a sa dutse xwa
zla manna yo mongwe yo bare xo kelexema
keleketa ba fihla le la bolela ka le ntsu le texo
keleketa la re

ngwana diane ngwana diane • ntlo
o tse e boxobe

boxobe bya morakeng

are Mma we mma we nke le bine ke
kwe

ba bina bina

a se bute ntlo keleketa a re e se wena
mma keleketa ke wena le xema keleketa
lexema le la la tloxa keleketa la tloxa ka
manyami a maxolo keleketa la re le se yo ko xo
tloxa bommaxwe ba fihla keleketa ba fihla
ba ema malomana wa ntlo keleketa ba re

③

P 81-120*

718

K 34/90

718/9

ngwana ngwana diane ngwana diane ntle
 o tse e boxobe
 ntle o tse e boxobe bya morakeng
 xwa re ke keketla e le xane o sa robetsa
 keketla bommarwe ba boelisa keketla ba re
 ngwana diane ngwana diane
 ntle o tse e boxobe bya morakeng
 a napa a tsoxa keketla ba bommarwe ba boelisa
 bare

ngwana diane ngwana diane
 ntle o tse e boxobe
 ntle o tse e boxobe bya morakeng
 are Mma we Mma we
 nke le binē
 ke kwe
 ba bina ba bina

a buia ba tse na keketla ba mafa di ja
 a ja keketla a ja a fetsa keketla bommarwe
 ba tsoxa keketla a re a sa dulse keketla
 le tse na le la la bo ya keketla ta bolē la ka
 le ntsu le le xolo keketla la re

ngwana diane ngwana diane
 ntle o tse e boxobe
 ntle o tse e boxobe bya morakeng
 are Mma we Mma we nke le binē
 nke le binē ke kwe
 ba bina ba bina

120718

34/90

81

a boēletsā a re nke le binē ke kwē

ba bina ba bina

a re ntloxē le lexema to wē keleketa la
 floxa le nyamile keleketa le xema le la la ya
 xo leeba a re leeba nke a thutē maanō
 keleketa leeba la re fiša le tsēpē keleketa
 o le metsē o se ke wa re thšū thšū keleketa
 a re xola a metsē a re thšū thšū keleketa
 leeba la re o se ke wa re thšū thšū keleketa
 a boēletsā a re fiša le lengwē le tsēpē keleketa
 a fiša le ngwē keleketa a re xola a le metsē
 a se ke a re thšū thšū keleketa le nšū la
 xa xwē ga ba le lesesane keleketa a floxa
 a ya xo ngwanenyama keleketa la fišla la
 re

ngwana dicane ngwana dicane

ntlo o tsē e boxobe

ntlo o tsē e boxobe bya

morankong

a re

Mona wee Mona wee

nke le binē

nke le binē ke kwē

ba bina la bina

a buta lexema la xena keleketa la matsē
 la floxa naye keleketa la fišla matseng o
 mongwē keleketa ba hwe tsā ma byalwa
 keleketa ba xena lexema la dulēla byalwa
 keleketa ngwanenyama a thšaba e fedil re

END S. 718.